

28-05-2017

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.
2017-0194100

Hovedudfordringer på børne- og ungeområdet i København

Nedenfor er beskrevet, hvad Børne- og Ungdomsforvaltningen anser som hovedudfordringerne for børne- og ungeområdet i København. Notatet kan anvendes som baggrund for politiske ønsker til budgetforhandlingerne.

Dokumentnr.
2017-0194100-1

Selv om de københavnske børns faglige niveau er blevet bedre, er der stadig store udfordringer. Det faglige niveau differentierer for meget afhængig af, hvor i København man bor og rammerne for at skabe den faglige udvikling er derfor også forskellig over byen. Derfor skal det faglige niveau prioriteres i alle Københavns områder, samtidig med at forvaltningen skal effektivisere og kunne rumme endnu flere børn i fremtiden. Det kræver blandt andet en solid tidlig indsats for at kunne gøre alle børn og unge klar til en ungdomsuddannelse eller arbejde.

Hovedudfordringerne er (i vilkårlig rækkefølge):

1. At gøre alle unge klar til ungdomsuddannelse eller arbejde
2. At rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere og ledere
3. At skabe plads til alle byens børn og unge

1. At gøre alle unge klar til ungdomsuddannelse eller arbejde

Forskning viser, at der er en sammenhæng mellem børnenes forudsætninger ved skolestart og de faglige resultater, som børnene opnår senere i deres skolegang, og dermed også deres mulighed for at komme igennem en uddannelse eller få et arbejde.

Andelen af sprogligt udfordrede børn i København - dvs. andelen af børn, der scorer under 15 i sprogscreeningerne i 0. klasse – lå på 14,7 % i 2016, mens det i 2013 lå på 17,8 %. Af de sprogligt udfordrede børn, der blev sprogscreenede som 3-årige, er halvdelen stadig sprogligt udfordrede i 5-års alderen, og selvom der er forbedring at spore, er det en høj andel, der ikke rykkes.

I skolen er andelen af københavnske elever, der opnår mindst 2 i både dansk og matematik, steget med 8 procentpoint fra 79,4 % i 2008 til 87,4 % i 2016, og landsgennemsnittet er i samme periode steget til 89,6 %. Selvom København vinder ind på landsgennemsnittet, er der stadig en forskel på 2,2 %. De københavnske børns faglige resultater ligger stadig under gennemsnittet. Særligt i dansk og matematik og særligt for målgruppen af to-sprogede elever.

Som konsekvens af blandt andet ovenstående, er der mange elever i 8. klasse, der ikke vurderes som uddannelsesparate. 35 % af de københavnske 8. klasses-elever vurderes ikke-uddannelsesparate.

**Fagligt Indhold og
Kvalitet**

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Københavns målsætning er 30 % og den nationale målsætning er 20 %. Dette afspejles i andelen af elever, der reelt kommer i gang med en ungdomsuddannelse. 15 måneder efter 9. klasse er hver femte stadig ikke i gang. København har derfor også betydelige udgifter til uddannelses-forberedende tilbud (10. klasse, produktionsskole og ungdomsskolens heltidsundervisning) til unge, som enten ikke er afklarede om uddannelsesvalg eller er uddannelsesparate.

Mulige håndtag til at afhjælpe udfordringen:

- Flere hænder til dagtilbud og skoler (målrettet sprogarbejde, teamsamarbejde, ressourcecentre, ressourceteams og kompetencecentre, forældresamarbejde)
- Styrket indsats i udsatte byområder (opsøgende arbejde ift ikke-deltagende forældre, og helhedsindsatser med fx SOF, BIF, SUF og sundhedsplejen)
- Specialiserede og kompetente medarbejdere (kapacitets- og kompetenceudvikling i dagtilbud, skoler og fritidscentre til bl.a. sprogstimulering, karrierelæring, hjemmelæring, overgange mv.)

2. At rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere og ledere

Alle steder, i dagtilbud, skoler og fritidscentre er det afgørende at have dygtige pædagoger, lærere og ledere til at give Københavns børn de bedste muligheder for at lege, lære og udvikle sig. Det er en udfordring at styrke den refleksive og systematiske praksis i dagtilbuddene og forskning viser, at det er den, som kan flytte børnene i en positiv retning.

Særligt i områder med mange udsatte familier, har København udfordringer med at tiltrække og fastholde dygtige pædagoger. For at sikre de mest udsatte småbørns chancer, er det nødvendigt at give dem dagtilbud af høj kvalitet med gode læringsmiljøer, der er forudsætningen for, at børnene kan komme til at klare sig bedre.

København har derfor brug for pædagoger og lærere med stor viden om, hvordan man løfter de udsatte børn.

I 2016 var der en stigning på 14 % på antal tilbudte optag på læreruddannelsen på landsplan i forhold til 2015¹. Trods stigningen fra 2015 til 2016 er årets optag stadig væsentlig lavere (23 %) end det sidste optag på den tidligere læreruddannelse i 2012, hvor 3.528 blev optaget. Det mindre optag kan blive en udfordring for rekrutteringen i København, da studerende fra landets kommuner ofte flytter rundt.

Mulige håndtag og veje til rekruttering og fastholdelse:

---

¹ Kilde: Den Koordinerede Tilmeldings database (KOT)

- Rekruttering og udvikling af talenter
- Mentorprogram for nyansatte/nyuddannede
- Branding af Københavns skoler og dagtilbud
- Styrkelse af kompetenceudvikling i de mest udsatte daginstitutioner

3. At skabe plads til alle byens børn og unge

Med den fortsatte befolkningsvækst i København, er der et stort udbygningsbehov i kommunens institutioner og skoler. Kommunen oplever et eksternt pres med større behov for plads, færre egnede byggegrunde og stigende grundpriser samt et internt pres, som følge af effektiviseringskravet, der blandt andet skal løses via reduktion i ejendomsomkostninger pr. barn.

Befolkningsprognoserne viser, at det frem mod 2021 medfører, at der skal etableres ca. 160 nye dagtilbudsgrupper og ca. 46 nye skolespor frem mod 2039. Det er udover de udbygninger, der allerede er planlagt.

Da det tager ca. 32 måneder fra planlægningsfasen påbegyndes til en institution kan tages i brug, er det derfor vigtigt, at der i god tid findes placeringer til institutionerne. Det tager typisk 5 år fra idégrundlaget for et skolespor, før en ny skole eller et nyt spor kan tages i brug. Planlægningsarbejdet skal derfor starte 5 år inden, behovet er gældende. Da plangrundlag og grundkøb ligger forinden, er det således nødvendigt i god tid at planlægge nye skolespor. Hertil kommer, at kommunen i højere grad skal sikre lokalplangrundlaget og lokal inddragelse.

Der er dermed behov for en offensiv grundkøbspolitik, langsigtet planlægning, tidligere grundkøb samt bedre udnyttelse af kvadratmeterne.

Mulige håndtag og veje til at afhjælpe udfordringen:

- At bygge til behovet
- At optimere på kvadratmeter ved fx at dobbeltudnytte/samløkalisere kvadratmeter og at børnene anvender byens rum
- At ændre på strukturen for eksempel skolesammenlægninger, distriktsændringer og større klynger/netværk

Notatet har været drøftet med budgetarbejdsgruppen under HovedMED samt været i skriftlig høring hos forældreorganisationerne KFO, Brug Folkeskolen og Skole og Forældre.